

Prof. dr hab. Andrzej Klasik
Uniwersytet Ekonomiczny w Katowicach

SEKRETARIAT
Instytutu Geografii Społeczno-Ekonomicznej
i Gospodarki Przestrzennej
Wpłynęło dnia 01.10.2026r.
L.dz. 35/2026
Podpis Szanowne

Recenzja

osiągnięcia naukowego „W stronę samopodtrzymywalności regionów. Perspektywa strategii inteligentnych strategii” oraz aktywności naukowej i dorobku naukowego doktora Macieja Tarkowskiego w związku z postępowaniem habilitacyjnym w sprawie nadania stopnia doktora habilitowanego w dziedzinie nauk społecznych, w dyscyplinie geografia społeczno-ekonomiczna i gospodarka przestrzenna.

1. Informacja o karierze zawodowej kandydata.

Maciej Tarkowski jest absolwentem Uniwersytetu Gdańskiego. Studia na kierunku Geografia na Wydziale Biologii, Geografii i Oceanologii ukończył w 1999r. uzyskując dyplom magistra geografii. W 2002r. Wymieniony podjął pracę w Uniwersytecie Gdańskim na Wydziale, Biologii, Geografii i Oceanologii w Katedrze Geografii Rozwoju Regionalnego.

Stopień naukowy doktora nauk o ziemi w zakresie geografii uzyskał w 2007 r. na podstawie rozprawy doktorskiej „Centra i peryferie rozwoju społeczno-gospodarczego Polski w okresie transformacji ustrojowej”. W roku akademickim 2007/2008 został zatrudniony na stanowisku adiunkta w Katedrze Geografii Rozwoju Regionalnego na Wydziale Biologii, Geografii i Oceanologii Uniwersytetu Gdańskiego.

W latach 1999-2010 miejscem zatrudnienia Macieja Tarkowskiego był także Instytut Badań nad Gospodarką Rynkową w którym kolejno pełnił funkcje asystenta, specjalisty i starszego specjalisty oraz samodzielnego pracownika naukowo-badawczego.

Aktualnie (2026r.) dr Maciej Tarkowski jest adiunktem w Zakładzie Rozwoju Regionalnego Instytutu Geografii Społeczno-Ekonomicznej i Gospodarki Przestrzennej na Wydziale Nauk Społecznych Uniwersytetu Gdańskiego.

2. Ocena osiągnięcia naukowego kandydata dokumentowanego monografią naukową „W stronę samopodtrzymywalności regionów. Perspektywa strategii inteligentnych specjalizacji” Wydawnictwo Uniwersytetu Gdańskiego, Gdańsk, 2025 s. 366.

Osiągnięcie naukowe, o którym mowa w art. 219 ust. 1 pkt. 2 ustawy z dnia 20 lipca 2018r. *Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce* (Dz.U. z 2020r. poz. 85 późn. zm.)

zostało zaprezentowane przez dr Macieja Tarkowskiego jako monografia naukowa "W stronę samopodtrzymywalności regionów. Perspektywa strategii inteligentnych specjalizacji". Monografia jako osiągnięcie naukowe, "dokumentuje studia teoretyczno-metodologiczne i empiryczne nad prawidłowościami transformacji regionów do samopodtrzymywalności. Identyfikuje terytorialne zróżnicowanie mechanizmów oraz przyczyn porażek i sukcesów w zwiększaniu stopnia samopodtrzymywalności regionów w produkcji i konsumpcji. W badaniach przyjęto perspektywę strategii inteligentnych specjalizacji, nowego narzędzia polityki innowacyjnej Unii Europejskiej, na masową skalę wdrożonego w wieloletnich ramach finansowych lat 2014-2020. Perspektywa ta umożliwiła szeroki wgląd w interakcje pomiędzy podmiotami prywatnymi a publicznymi, zachodzące w toku programowanie regionalnej polityki innowacyjnej oraz wykorzystanie jej w celu ograniczenia zasobochłonności produkcji i konsumpcji".

Opracowanie monografii naukowej na temat samopodtrzymywalności regionów w perspektywie polityki innowacyjnej Unii Europejskiej, a w szczególności strategii inteligentnych specjalizacji, uważam za udane przedsięwzięcie naukowo – badawcze. Strategie inteligentnej specjalizacji w szerokim zastosowaniu do czternastu regionów krajów członkowskich, w tym także do województwa pomorskiego, świadczy nie tylko o pasji badawczej Autora monografii, ale także o zdolności dokonywania trafnego wyboru przedmiotu badań w szerszej perspektywie przyszłości rozwoju regionów. Autor monografii jako doktor nauk o ziemi w zakresie geografii, sytuje swoje dociekania konceptualne i metodologiczne oraz poznawcze i aplikacyjne w różnych nurtach międzynarodowego i krajowego dorobku geografii ekonomicznej i studiów regionalnych. Wyzwanie dotyczące transformacji regionów do ich samopodtrzymywalności skłoniły badacza do złączenia perspektywy regionalnych strategii inteligentnych specjalizacji, z procesem transformacji regionów jako zmiany strategicznej, społeczno-ekonomicznej i ekologiczno-technologicznej gospodarek regionalnych. Procesy transformacji strukturalnej regionów odnoszą się w szczególności do procesów produkcji i konsumpcji a dociekania dotyczą źródeł sukcesów i porażek prowadzenia procesów transformacyjnych. Takie systematyczne i metodyczno-analityczne ujęcie problematyki badawczej sprawia, że monografia ma charakter całościowy, a sposób ujęcia samopodtrzymywalności regionów można określić jako nowatorskie w porównaniu z dotychczasowym spojrzeniem na teorię i praktykę zrównoważonego rozwoju regionów.

Z perspektywy badań strategicznych i regionalnych oraz własnego doświadczenia z prowadzonych regionalnych studiów foresight'owych oraz zintegrowanego zarządzania strategicznego rozwojem lokalnym i regionalnym, uważam że koncept samopodtrzymywalności regionów reorientuje myślenie o przyszłości i rozwoju regionów. Dotyczy to takich środowisk jak - biznesowe, badawczo-akademickie i obywatelskie społeczności pozostających w wielorakich relacjach z regionalnym przywództwem i managementem. Relacje te kształtują w istotnym zakresie i stopniu procesy transformacji regionów do samopodtrzymywalności. Skupiają się one na samopodtrzymywalności regionów w kategoriach ich istnienia, trwania i rozwoju. Można powiedzieć, że generalnie rzecz ujmując dokonuje się zmiana paradygmatów myślenia o rozwoju oraz rodzi się potrzeba resetu społeczno-kulturowego regionów i dotychczasowych ścieżek transformacji. Skupia to uwagę na strategiach inteligentnych specjalizacji do samopodtrzymywalności regionów. Z przedstawionej skrótowo argumentacji wynika, że mamy do czynienia z dwiema perspektywami budowania przyszłości i rozwoju regionów. Na tej podstawie sędzę, że monografia jako osiągnięcie naukowe operuje dwiema odrębnymi perspektywami badawczymi, poznawczymi i empirycznymi. Pierwszą z nich jest perspektywa transformacji regionów do samopodtrzymywalności produkcji i konsumpcji. Jest to transformacja wymuszona m.in. zagrożeniami antropogenicznymi wywołującymi zmiany klimatu i zwiększającym się prawdopodobieństwem wystąpienia zjawiska przekraczania granic planetarnych. Tym samym antropogeniczne przekształcenia środowiska przyrodniczego wyraźnie wkraczają na grunt coraz większej niepewności i ryzyka oraz rodzą potrzebę posiłkowania się systematycznie prowadzonymi studiami foresight'owymi w ich ujęciu eksploracyjnym i antycypacyjnym. Z kolei posłużenie się perspektywą regionalnych strategii inteligentnych specjalizacji do samopodtrzymywalności regionów pojawia się dzięki europejskiej i regionalnej polityce innowacyjnej w ramach alokacji finansowej lat 2014-2020. Spinają się wyraźnie ze sobą kreowanie nowej ścieżki transformacji i posługiwanie się inteligentnymi specjalizacjami. Perspektywa inteligentnych specjalizacji i perspektywa transformacyjna do samopodtrzymywalności stają się dwiema odrębnymi, lecz komplementarnymi perspektywami do samopodtrzymywalności regionów. Formułowanie i implementacja inteligentnych strategii wzmacnia badania, rozwój technologiczny i innowacje posługując się konceptem odkrywania przedsiębiorczego a w przyszłości stosowania szerszej

koncepcji kapitału przedsiębiorczego. Perspektywa strategii inteligentnych specjalizacji jest odgórnie zamierzoną decyzją co do prowadzenia europejskiej i regionalnej polityki innowacyjnej, której celami są;

powiększenie stopnia podtrzymywalności regionów oraz ograniczenie w nich zasobochłonności. Dojście Autora do takiej konkluzji nastąpiło poprzez konsekwentnie prowadzone studia i analizy jakościowe.

Autor monografii upatruje jej wartość i osiągnięcie naukowe w studiach teoretyczno-poznawczych i empiryczno-aplikacyjnych nad transformacją regionów do samopodtrzymywalności i w identyfikowaniu terytorialnie zróżnicowanych mechanizmów źródeł porażek i sukcesów w zwiększaniu stopnia podtrzymywalności. Co z jednej strony wnosi nowatorskie elementy do geografii ekonomicznej, ale z drugiej zmusza do podjęcia studiów na rzecz poszukiwania formuły (wskaźnika) pozwalającej na mierzenie stopnia powiększania podtrzymywalności. Odkrywa to możliwość mierzenia i zastosowania formuły wskaźnika także jako użytecznego parametru w kształtowaniu i monitorowaniu stopnia podtrzymywalności. Natomiast w badaniach samopodtrzymywalności regionów w perspektywie strategii inteligentnych specjalizacji, jest to perspektywa nowego narzędzia polityki innowacyjnej unijnej i regionalnej. Ta perspektywa umożliwiła szeroki wgląd w interakcje regionalnych podmiotów systemu innowacyjnego oraz wykorzystania regionalnych strategii inteligentnych specjalizacji jako narzędzia ograniczenia zasobochłonności produkcji i konsumpcji. Pojawia się możliwość zastosowania drugiego składnika formuły mierzenia samopodtrzymywalności regionów odnoszącego się do ograniczania w regionach poziomu zasobochłonności. Połączenie pierwszego i drugiego elementu daje całościową formułę sposobu mierzenia samopodtrzymywalności regionów jako nowego spojrzenia na ich samopodtrzymywalność. Dokonuje się to z punktu widzenia nauki o racjonalnym gospodarowaniu posługując się zasadą koncentracji i zasadą substytucji.

Przedmiotem badań nad samopodtrzymywalnością regionów są w istocie trzy kluczowe pojęcia i kategorie. Pierwsze stanowi samopodtrzymywalność regionów jako atrybut i wartość strategiczną. Drugim jest transformacja regionów do samopodtrzymywalności, w którym transformacja jest „środkiem” a samopodtrzymywalność jest celem do osiągnięcia. Trzecie to inteligentne strategie specjalizacji jako narzędzie interwencji w samopodtrzymywalność regionów przez technologiczne innowacje.

Przedmiot badań nad samopodtrzymywalnością regionów oglądany w wymiarze zróżnicowań czaso-przestrzennych przygotowuje do podjęcia analiz struktury podmiotowej i związanego z nią podejścia które można nazwać dialogowo-deliberacyjnym odnoszącym się jednak do aktorów i autorów sceny miejskiej. Powyższe pozostaje w związku z wartościami i interesami którymi kierują się uczestnicy sceny regionalnej i prowadzi do ujawnienia pól zgodności i pól rozbieżności. Można więc powiedzieć, że proces kreowania i projektowania procesów transformacji strukturalnej powinien się toczyć równolegle z programowaniem regionalnych polityk i strategii innowacyjnych.

3. Osiągnięcie naukowe w części teoretycznej monografii naukowej.

Część teoretyczna monografii stanowi ramę konceptualno-metodologiczną badań nad samopodtrzymywalnością regionów (rozdziały 2,3,4). Zamiarem Autora było przygotowanie fundamentu niezbędnego do wytworzenia części aplikacyjno-praktycznej monografii. Dla analizy transformacji kluczowych sektorów gospodarki regionalnej do podtrzymywalności wprowadzona została kategoria systemu (i reżimu) społeczno-technologicznego. Kategoria systemu społeczno-technologicznego jest spójna z ujęciem regionu jako systemu społecznego. Można w tym miejscu dodać, że z punktu widzenia analizy strategicznej istotne jest także zdefiniowanie systemu na który składa się region oraz jego otoczenie specyficzne i otoczenie globalne. Na tym fundamencie analizie poddane zostały atrybuty transformacji do samopodtrzymywalności regionów i interakcje aktorów sceny regionalnej. A w odniesieniu do regionalnego systemu innowacyjnego dotyczy to autorów działających w jego ramach. Autor monografii dał się także poznać w części teoretyczno-poznawczej nie tylko jako znawca głównych nurtów badawczych nad transformacją regionów do samopodtrzymywalności w kontekście wizji przyszłości i strategii rozwoju regionów, ale także jako badacz który twórczo i umiejętnie mierzy się z mechanizmami kształtującymi podtrzymywalność regionów. Dla precyzowania natury osiągnięcia naukowego istotne jest ujęcie interaktywnego oddziaływania na siebie mechanizmu rynkowego, mechanizmu regulacji (i interwencji) władzy regionalnej oraz mechanizmu sieciowania opartego na relacjach zachodzących między uczestnikami regionalnego systemu innowacyjnego. Do nich dołączony został mechanizm ewolucji ścieżek transformacji do samopodtrzymywalności, co w istocie odzwierciedla zastosowanie przez Autora monografii podejścia, które przyjmuje postać badawczo-eksperckiej retrospekcji transformacji regionów. Za oryginalne osiągnięcie części teoretyczno-poznawczej monografii, należy

uznać autorskie opracowanie modelu teoretyczno-koncepcyjnego analizy procesu transformacji do samopodtrzymywalności. Zakreśla on ramy dla analiz empirycznych. Model ten opiera się na koncepcji terytorialnego systemu społecznego oraz na wielopoziomowej perspektywie badań nad transformacją do samopodtrzymywalności.

Wszystko powyższe oznacza, że w badaniach nad transformacją regionów do samopodtrzymywalności mamy do czynienia z regionami dynamicznej równowagi.

Znaczącym osiągnięciem Autora monografii jest przygotowanie - w oparciu o badania nad regionalnymi strategiami inteligentnych specjalizacji - projektu struktury zarządczej niezbędnej na etapie formułowania strategii oraz przygotowanie całościowej procedury projektowania tego typu strategii. W świetle przeglądu literatury procedura ta została rozszerzona o działania na rzecz transformacji regionów do samopodtrzymywalności. Swego rodzaju ukoronowaniem pracy nad stworzeniem ramy koncepcyjno-metodologicznej stała się bogata w zakres treści i formy prezentacja posterowa mechanizmów wykorzystania strategii inteligentnych specjalizacji do kształtowania procesów transformacji regionów do samopodtrzymywalności. W jej ramach znalazły się wszystkie trzy wcześniej wymienione mechanizmy, którym podany jest proces transformacji. Wydaje się, że w odniesieniu do mechanizmu rynkowego, warto było nadto posłużyć się lokalnymi rynkami dóbr i usług, lokalnymi rynkami pracy oraz rynkiem nieruchomości. Z kolei w odniesieniu do mechanizmu sieciowego na regionalny system innowacyjny warto spojrzeć także z wykorzystaniem nie tylko potrójnej helisy ale także helisy poczwórnej jako fundamentalnej, z możliwością jej rozwinięcia do helisy pięciorakiej. W ten sposób mamy do czynienia z pięcioma sferami transformacji samopodtrzymywalności ekonomicznej i społecznej regionów na fundamencie samopodtrzymywalności ekologicznej. Mechanizmy interwencji strategii inteligentnych specjalizacji w proces transformacji do samopodtrzymywalności ekonomicznej i społecznej (na fundamencie podtrzymywalności ekologicznej) nastąpiły poprzez modelowe formowanie procesu przygotowania do wytworzenia empiryczno-aplikacyjnej części recenzowanej monografii. Powraca również w tym momencie wątek kwantyfikacji czyli powiększania stopnia podtrzymywalności regionów w połączeniu z dążeniem do zmniejszania zasobochłonności kapitału regionów, którym jest różnorodna infrastruktura. W podsumowaniu osiągnięcia naukowego monografii zawartego w części teoretyczno-poznawczej pragnę podkreślić, że Autor recenzowanego dzieła dokonał także swoistego podsumowania współczesnego stanu wiedzy w dziedzinie geografii

ekonomicznej i studiów regionalnych, użytecznej w badaniach nad samopodtrzymywalnością regionów. Rozległy wgląd w ten dorobek zaowocował opracowaniem autorskiego podejścia teoretyczno-poznawczego i konceptualno-metodologicznego. Dokonał całościowego ujęcia metody formułowania i implementacji strategii inteligentnych specjalizacji do transformacji podtrzymywalności regionów.

4. Osiągnięcie naukowe empiryczno-aplikacyjnej części monografii naukowej.

Część empiryczno-aplikacyjna monografii naukowej (rozdział 5,6,7) prezentuje praktyki stosowane w procesie wdrażania regionalnych strategii inteligentnych specjalizacji do samopodtrzymywalności regionów. Zawiera także studia przypadków obejmujące 14 regionów krajów unijnych, uczestniczących w realizacji Europejskiej polityki innowacyjnej opartych na koncepcji przedsiębiorczego odkrywania w ramach agendy finansowej 2014–2020. W części empirycznej specjalne miejsce zajmuje studium przypadku implementacji strategii inteligentnych specjalizacji w województwie pomorskim. Osiągnięcie naukowe monografii w jej części empiryczno-aplikacyjnej zawiera się w podejściu do :

- Transformacji regionów do samopodtrzymywalności produkcji i konsumpcji w przekroju ustalonych obszarów tematycznych (pól strategicznych – dop. mój), priorytetów i projektów strategicznych. Otwarta pozostała dla mnie kwestia przełożenia priorytetów strategicznych na cele strategiczne i operacyjne i przyporządkowanie do celów zestawów projektów strategicznych (pakietów projektów dop.mój).
- Typów wiodących strategii inteligentnych specjalizacji oraz strategii jako narzędzia stymulowania innowacji do samopodtrzymywalności regionów.
- Rola strategii inteligentnych specjalizacji województwa pomorskiego do samopodtrzymywalności regionu.

Wykonana przez Autora profesjonalna i wnikliwa analiza efektów wdrożenia strategii inteligentnych specjalizacji w czternastu regionach krajów członkowskich, pozwoliła na pozytywne zweryfikowanie oddziaływania i wpływu strategii na wzmocnienie w regionach badań, rozwoju technologicznego i innowacji oraz na zwiększenie stopnia samopodtrzymywalności w podzbiorze ośmiu regionów. Jednakże nie dokonał się przełom w sferze zastosowanych interwencji punktowych. Sformułowane i wprowadzone w życie regionalne strategie, były na tyle profesjonalnie opracowane, że otwarto im dostęp

do funduszy. Natomiast skuteczność strategii poddana ewaluacji w formie realizacji i porównania celów z wynikami i rezultatami wymagałaby podjęcia dyskusji. Walorem monografii w procesie strategicznym tworzenia i implementacji inteligentnych strategii, było operowanie logiką fundamentalnej analizy strategicznej z takimi jej elementami jak wyzwania przyszłości i atuty wyróżniające oraz luki występujące w potencjałach rozwojowych poszczególnych regionów. Wartościowym efektem wdrożenia strategii inteligentnych specjalizacji w analizowanych czternastu regionach było zastosowanie struktury podmiotowej (m.in. w postaci potrójnej helisy) w ramach instytucjonalnych regionalnych systemów innowacyjnych. W ten sposób pojawili się aktorzy, zarówno podmioty sprawcze jak i podmioty kreatywne przedsiębiorczego odkrywania (dop.mój). Na podstawie powyższych stwierdzeń można sformułować opinię, że sposób realizacji studiów przypadków doprowadził finalnie do interesującej konkluzji empirycznej, że największymi beneficjentami implementacji strategii inteligentnych specjalizacji okazały się regiony wykazujące się średnim poziomem potencjału innowacyjnego. Nie znalazło się równocześnie stwierdzenie, czego można się było spodziewać, że dotyczyło to równocześnie regionów o bardziej zdywersyfikowanej strukturze aktywności. W kwestii wdrażania strategii inteligentnych specjalizacji do wzmacniania stopnia samopodtrzymywalności regionów, sprawdził się jedynie jeden priorytet strategiczny. Dotyczył on innowacji na rzecz podtrzymywalności regionów poprzez ekoinnowacje oraz równoważenie produkcji i konsumpcji. Oddziaływanie i wpływ zaznaczył się w procesie projektowania strategicznego. Większość badanych regionów stawiała się regionami sustensywnymi wdrażając stosowne innowacyjne projekty strategiczne.

Rola transformacji do zwiększania samopodtrzymywalności regionów występowała w postaci efektu, generowanego przez potencjał innowacyjny w formie korzyści ekonomicznych, społecznych i przyrodniczych. Autor studiów przypadków stwierdza, że nie udało się odnotować istotnego ograniczenia zasobochłonności produkcji i konsumpcji oraz zahamowania antropopresji na poziomie regionalnym. Obciążać to może jakość implementowanych strategii inteligentnych specjalizacji. Jednakże źródłem tego stanu rzeczy według Autora była to niska co do wielkości alokacja środków finansowych na transformację do zwiększenia samopodtrzymywalności regionów. Stanowiła ona jedynie kilkanaście procent całkowitej alokacji Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego.

Strategie inteligentnych specjalizacji w praktyce transformacji regionów do samopodtrzymywalności, sprowadzały się w transformacji społeczno-gospodarczej, która polegała na kontynuacji rozwoju regionów zależnego od ścieżki. Zawierała się ona w jej modernizacji poprzez innowacje przyrostowe i zmiany modelu biznesowego w transformacji kluczowych sektorów gospodarek regionalnych. Miało także miejsce budowanie nowej ścieżki oparte na dotychczasowej przewadze naukowo-technologicznej. Dzięki temu wyłaniały się aktywności niespokrewnione z dotychczasową specjalizacją regionalną. Wysoko należy także ocenić końcową konkluzję, że zróżnicowania regionalne pozostawały w istotnej w zależności od stopnia dojrzałości regionalnych systemów innowacyjnych. Podkreśla to w domyśle także mało efektywną współpracę ich uczestników. Wejście regionów na nową ścieżkę transformacji do podtrzymywalności polegało na radykalnych innowacjach i dotychczasowej przewadze naukowo technologicznej. Była ona orientowana na wyłanianie nowych aktywności produkcyjnych. Miało miejsce odkrywanie przedsiębiorcze, zarówno nowych rynków jak i nisz rynkowych co świadczy o umiejętnym zastosowaniu tej koncepcji w praktyce.

Stwierdzam, że inteligentne strategie jako narzędzie transformacji do samopodtrzymywalności poszczególnych regionów zostało przez Autora monografii zrealizowane niezwykle dogłębnie. Miało miejsce zastosowanie podejścia retrospektywnego i posłużenie się własną metodą realizacji studiów przypadków użyteczną dla ewaluacji *ex post* całego okresu będącego przedmiotem implementacji strategii.

Mogło to otworzyć drogę do podjęcia przybliżonej prospekcji strategicznej obejmującej lata 2021-2027. Efektem otwarcia takiej prospekcji byłoby przejście do wyzwań przyszłości i myślenia o przyszłości regionów w kategoriach ich przemiany kulturowej i tożsamościowej. W ramach tworzącego się w regionach nowego podłoża kulturowo-cywilizacyjnego oznacza to przejście i przestawienie się na spójny, inteligentny, susten-sywny i kreatywny rozwój. Podejmując w tym zakresie refleksje strategiczną byłoby to przejście do tranzytywnego projektowania transformacji regionów do samopodtrzymywalności i rozwinięcia konceptu przedsiębiorczego odkrywania poprzez efektywne wykorzystanie koncepcji kapitału przedsiębiorczego regionów. Rozwijając ten wątek z pozycji recenzenta monografii pragnę przywołać możliwość myślenia o przyszłości i rozwoju regionów w procesie transformacji do samopodtrzymywalności poprzez zastosowanie t.zw. „ucieczki do przodu” łącząc procesy transformacji regionów do samopodtrzymywalności z mechanizmami ich rozwoju wewnętrznego i zewnętrznego. Po

pierwsze, zachowując w podstawie zarówno globalne mechanizmy rynku, regulacji i sieci oraz po drugie pełnoprawnie operując rynkami, regulacjami i sieciami lokalno-regionalnymi. Programowanie strategiczne daje szansę zwiększania stopnia samopodtrzymywalności regionów jednakże w procesie efektywnego powiększania i wykorzystania posiadanych zasobów oraz dążąc równocześnie do zmniejszania zasobochłonności procesów produkcji i konsumpcji. W tej ostatniej sytuacji mamy do czynienia z oszczędnością zasobów poprzez zastosowanie zasady substytucji. Innymi słowy, preferowane przez Autora monografii badanie skuteczności interwencji regionalnych strategii zostanie dopełnione kryterium efektywności jak uczy nauka o racjonalnym gospodarowaniu.

Strategie inteligentnych specjalizacji – studium województwa pomorskiego, stanowi autorską prezentację procedury wyboru inteligentnych specjalizacji województwa. Są to cztery strategie technologiczne określone mianem strategii inteligentnych, posługując się własną metodą tworzenia studium przypadku. Nieco upraszczając punktem wyjścia stał się obecny potencjał innowacyjności województwa. Idąc dalej, zostało zaprezentowane formułowanie priorytetów i ich charakterystyka z wyeksponowaniem metody konkursów wraz z zastosowaniem metody przedsiębiorczego odkrywania. Kolejnym krokiem była implementacja strategii i jej wytworów; projekty, inwestycje i infrastruktura oraz układ konsorcjalny środowisk, podmiotów sprawczych biorących odpowiedzialność za ich tworzenie i realizację. Wśród wytworów umknęły wartości intelektualne, które z pewnością zawierała większość innowacyjnych projektów. Wszystko powyższe domyka Autorska propozycja strategii inteligentnych specjalizacji w transformacji do samopodtrzymywalności województwa. Domknięcie studium przypadku województwa pomorskiego jest powrotem i zakończeniem myśli przewodniej całości monografii, a mianowicie do zastosowania regionalnych strategii inteligentnych specjalizacji jako narzędzia transformacji województwa do samopodtrzymywalności. Konkludując można powiedzieć, że powstało opracowanie które dokumentuje cały proces strategiczny z niezwyklego eksperymentu, partnerskiego i partycypacyjnego przedsięwzięcia nie tylko na skale krajową.

W trakcie jego tworzenia wyłaniał się styl zarządzania regionem, który można określić mianem kolaboratywnego współtworzenia i współzarządzania inteligentnym rozwojem województwa. Warto jeszcze raz podkreślić, że jest to rozwiązane modelowe. To osiągnięcie, w wydaniu Autora monografii pokazuje jak warto kompetentnie i profesjonalnie

promować wizerunek i markę województwa poprzez środowiska zaangażowane i zakorzenione w kształtowaniu jego tożsamości. Korzystając z własnego, eksperckiego doświadczenia chciałbym wyrazić pogląd, że to co modelowo przeprowadzono w województwie pomorskim należy uznać za jedną z możliwości poszukiwania dobrych rozwiązań. Ile można osiągnąć, jeśli całość przedsięwzięcia powierzy się pomysłowości i aktywności liderów zmiany strategicznej.

5. Ocena aktywności naukowej i dorobku naukowego.

Aktywność naukowa Macieja Tarkowskiego po uzyskaniu stopnia doktora obejmuje w większości czynny udział w konferencjach, w 48 konferencjach, w tym 15 krajowych i 33 międzynarodowych, jest to także udział w realizacji dwóch projektów badawczych oraz 2 projektów badawczo-rozwojowych.

Dorobek naukowy po uzyskaniu stopnia doktora obejmuje współautorstwo 6 monografii, 35 artykułów naukowych, w tym 15 w czasopiśmie o zasięgu międzynarodowym oraz 18 rozdziałów w monografiach naukowych, w tym 4 o zasięgu międzynarodowym. Dorobek ten powstał w okresie 2007-2025 i w jego obrębie wyeksponowano 25 publikacji, które koncentrują się na analizie regionalnej.

Przedkładana do oceny aktywność naukowa i dorobek naukowy dr Macieja Tarkowskiego świadczy o jego obecności w krajowej i międzynarodowej przestrzeni naukowej i akademickiej. Natomiast przywołane publikacje naukowe z Impact Factor'em, świadczą o skutecznym budowaniu rozpoznawalności międzynarodowej. Aktywność publikacyjna, naukowo-badawcza i badawczo-rozwojowa oraz aktywny udział w konferencjach naukowych po uzyskaniu stopnia doktora świadczy o budowaniu pozycji w środowisku naukowym, a także o systematycznym rozwijaniu warsztatu naukowego. Ważnym polem aktywności dr Macieja Tarkowskiego są jego relacje i współpraca z otoczeniem biznesowym i administracją samorządową, w ten sposób rozwijana aktywność naukowa i wzmacniany potencjał naukowy był zawsze łączony z rozwojem wiedzy praktycznej. Tworzył się warsztat badawczo-ekspercki inspirujący do wyboru atrakcyjnej ścieżki rozwoju akademickiego i awansu naukowego. Warto też na zakończenie dodać, że praca analityczna i naukowo-badawcza dr Macieja Tarkowskiego trwająca przez dekadę w trakcie pracy w Instytucie Badań nad Gospodarką Rynkową przygotowała Go do pełnienia stanowiska samodzielnego pracownika naukowo-badawczego.

Wszystko powyższe pozwala na stwierdzenie, że aktywność naukowa i dorobek publikacyjny, upoważniają mnie do uznania, że w całości są znaczące i spełniając kryterium stawiane w procesie postępowania habilitacyjnego.

6.Konkluzja końcowa.

Monografia naukowa dr Macieja Tarkowskiego stanowi osiągnięcie naukowe odpowiadające wymaganiom określonym w art.219 ust.1 pkt 2 Ustawy o szkolnictwie wyższym i nauce, z dnia 20 lipca 2018 roku, w dziedzinie nauk społecznych w dyscyplinie Geografia społeczno - ekonomiczna i gospodarka przestrzenna. Istotna jest także aktywność naukowa i znaczący dorobek naukowy kandydata. Wszystko powyższe uzasadnia nadanie stopnia doktora habilitowanego w dziedzinie nauk społecznych w dyscyplinie Geografia społeczno- ekonomiczna i gospodarka przestrzenna.

Katowice, 26 sierpień 2026r.